

Ved det Lovforslag, som den højtærede Indenrigsminister forleden fremsatte angaaende en forandret Affattelse af §§ 27 og 61 i Loven om det offentlige Fattigvæsen — et Forslag, som jeg takker ham for, og som jeg haaber snart maa blive til Lov — bestemmes det bl. a., at de Omkostninger, der udredes af det offentlige til døvstummes Optagelse i private Plejehjem efter deres Uddannelse ved Instituttet ikke kan medføre Fattighjælps Virkning. Men der er et Forhold, som ikke berøres af det paagældende Lovforslag, og som jeg vil tillade mig at henlede den højtærede Ministers Opmærksomhed paa, nemlig det Forhold, at en døvstum efter sin Afgang fra Skolen anbringes i Haandværkerlære, uden at Instituttet, fra hvilket han er udgaaet, fører direkte Tilsyn med ham. De døvstumme ville aldrig kunne anbringes i Lære paa samme Betingelse som de hørende, og de ville i mange Tilfælde komme til at koste deres Forældre mere, end hvad disse selv kunne udrede. Men naar Staten har hævdet, at den egentlige Undervisning ikke skal gaa ind under Begrebet Fattighjælp, synes jeg, det er retfærdigt, at heller ikke den døvstummes senere Uddannelse, i Haandværkerlære f. Eks., indtil han selv kan klare sig, bør falde Forældrene til Byrde som Fattighjælp. Kommunerne stille sig forskelligt med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvorvidt denne Understøttelse bør opfattes som Fattighjælp eller ikke. Jeg tror, at f. Eks. Københavns Kommune altid betragter en saadan Understøttelse som Fattighjælp, og jeg kender et Eksempel fra i Sommer, hvor et Sogneraad nægtede en Mand Alderdomsunderstøttelse med den Motivering, at den Understøttelse, som hans døvstumme Søn havde faaet til Undervisning i et Haandværk, maatte betragtes som Fattighjælp, ydet Faderen. Jeg finder, at dette ikke tyder paa noget humant Syn fra vedkommende Sogneraads Side, og jeg haaber og tror, at det er de færreste Sogneraad, der se saa inhumant paa Sagen; men det er uheldigt, at de kunne have en formel Ret til at gøre det.

Endnu en Sag vil jeg i denne Sammenhæng have Lov til at omtale, nemlig den Uvillie, der fra Ulykkesforsikringselskabernes Side vises med Hensyn til at tegne Forsikringer for døvstumme, der arbejde paa Værksteder, hvor man bruger Maskiner. Indførelsen af Maskindrift er jo i stærk Tiltag i de allerfleste Haandværksfag, og Vanskelighederne ved at anbringe døvstumme paa Værksteder med

Maskindrift blive større og større, fordi Mestrene ere utilbøjelige til som Arbejds-kraft at antage døvstumme, naar det paa Forhaand vides, at døvstumme ikke kunne ulykkesforsikres. Jeg ved ikke, om dette Forhold kan rettes, men jeg har fundet det rigtigt her at fremdrage det.

Vi af Højre se jo med en vis Ironi paa de „frisindede“ Resultater af Systemskiftet. Gennem en lang Aarrække lød der ustandseligt Klager over det aandelige Tryk, hvorunder vort Fædreland sukkede: Højres „reaktionære“ Ministre holdt det arme lille Danmark i et generende For-mynderregimente af landsfaderligt For-godtbefindende. Dette gjaldt ikke mindst de aandelige Omraader og navnlig det ganske forældede fra Enevælden ned-arvede Teatervæsen, der var baseret paa Censur og Privilegier. Hvor taabeligt, lød det den Gang fra alle Oppositionens Tals-mænd, hvor taabeligt, at en Nellemann og en Goos suverænt kunne herske over et saa vigtigt og omfattende Omraade som Teatret! Ømsider fik vi Systemskiftet, og den nuværende Justitsminister fik bl. a. den Opgave paa Teateromraadet at gøre godt igen, hvad hans Forgængere havde forbrudt og forsømt.

Den højtærede Justitsminister omtalte forleden Scenens store og ansvarsfulde Betydning, og heri giver jeg ham ganske Ret. Men hvorledes har den højtærede Justitsminister nu røgtet sit ogsaa paa dette Omraade store og betydningsfulde Kald? Hvilke af de Baand, hvori Højre holdt dansk Teatervæsen, har han løsnet? Hvad er der blevet af de af Venstre for-hadte Privilegier, den af Venstre forhaa-nede Censur? Aldrig under Højres Re-geringer har Privilegiesystemet floreret som nu, aldrig har Censuren grebet saa haard-hændet og saa egenmægtigt ind i Teatre-nes Virksomhed som nu. Medens Højre var ved Magten, foregik der en langsom Udvikling hen imod større og større Fri-hed paa Teateromraadet. Det kgl. Teaters uhyre Privilegier ophævedes efterhaanden, Censurmyndigheden udøvedes med større og større Varsomhed. Da Justitsminister Nellemann — ud fra den fornuftige Be-tragtning, at Censuren over Privatteatrene ikke længere burde være paa forskellige Hænder, men burde samles paa een Haand — overdrog hele Censurmyndigheden over Privatteatrene til en enkelt Mand, valgte han til at beklæde denne vigtige Post Pro-fessor Vilhelm Møller, der var en klog og meget frisindet Mand. Ingen Sinde under Højres Regering, hverken før eller efter